

Förmåncykel Malmö stad Stadskontoret

Upprättad
Datum: 2020-11-17
Version: 1.0
Ansvarig: Carina Tempel
Förvaltning: Stadskontoret
Enhet: HR-avdelningen

Innehållsförteckning	
Bakgrund	3
Inledning till förmåncykel	4
Sammanfattning	4
Förmåncykel - processbeskrivning	5
Beställningsperiod.....	5
Leverans och utlämnande av cyklar.....	7
Kundsupport och administrativ hantering.....	7
Utköp av cyklar till marknadsvärde eller återlämning	8
Internt och externt alternativ	9
Internt alternativ	9
Externt alternativ:	10
Slutsats	10

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2019 att ge kommunstyrelsen, i samarbete med servicenämnden och med stöd av miljönämnden, i uppdrag att arbeta fram en ny resepolicy.

I uppdragsdirektivet som kommunstyrelsen beslutade om i maj 2019 (STK-2019-104) framgår att ”En kartläggning och utredning ska genomföras med syfte att, utifrån resultat av efterlevnad, revidera resepolicy och riktlinjer samt utreda möjlighet till klimatväxlingsmodell.”

Som en första del i uppdraget med att revidera resepolicy togs rapporten ”Uppföljning av nuvarande resepolicy med förslag till fortsatt arbete samt möjlighet till klimatväxlingsmodell” fram. Kommunstyrelsen beslutade att godkänna rapporten i november 2019 (STK-2019-1249).

Rapporten presenterade en uppföljning av resepolicy, förslag på fortsatt arbete som framgångsfaktorer för hållbara resor och möten – till exempel möjlighet att införa förmåncykel - samt förutsättningar för en klimatväxlingsmodell avseende Malmö stads förvaltningar.

Åtterrapporering av arbetet har skett i ärende STK-2020-791 och genom remissförfarande STK-2020-790. Förslaget om förmåncykel har remissbehandlats hos samtliga Malmö stads nämnder och fackliga organisationer. Förslaget till ny mötes- och resepolicy har remissbehandlats hos samtliga Malmö stads nämnder, helägda bolag och fackliga organisationer. Förslaget om klimatväxlingsmodell har remissbehandlats hos samtliga nämnder och fackliga organisationer. De senare förslagen redovisas i separata ärenden.

Inledning till förmånscykel

Som den största arbetsgivaren i Malmö har kommunen ett stort ansvar i att bidra till klimatomställningen. En ny mötes- och resepolicy för anställda i Malmö stad bidrar till att ställa om till ökat klimatsmart resande och därmed minskade utsläpp av växthusgaser från kommunens resor. Uppföljningen av den tidigare resepolicyen konstaterade att det behövs olika insatser för att skapa förutsättningar för hållbara möten och resor. Genom att erbjuda samtliga anställda förmånscykel kan klimatpåverkan minskas och hälsosamma resor främjas. Förmånscykel innebär en ökad tillgång till cykel vilket i sin tur skulle kunna öka medarbetares hälsa och minska påverkan på miljön genom att delvis ersätta bilkörande. Förmånscykeln har också ett viktigt signalvärde genom att det visar att Malmö stad som arbetsgivare gör aktiva insatser för att underlätta för sina anställda att bidra till minskade utsläpp och en hälsosammare livsstil.

En förmånscykel innebär att arbetsgivaren låter en anställd fritt förfoga över en cykel som arbetsgivaren tillhandahåller. Finansiering kan ske genom ett bruttolöneavdrag från den anställdes lön och det är den lösningen utredningen fokuserat på.

Malmö stad har idag ca 4150 tjänstecyklar för användning i tjänsten. Att använda en tjänstecykel för privat bruk, till exempel att cykla till och från hemmet, är att betrakta som en förmån och ska därmed förmånsbeskattas. En tjänstecykel kan därmed inte ersätta en förmånscykel.

Sammanfattning

Det finns idag externa företag som erbjuder lösningar för tillhandahållande av förmånscyklar. Det finns även ett möjligt internt alternativ för att tillhandahålla en motsvarande lösning, via Malmö Leasing AB, stadskontoret och serviceförvaltningen. Dessa alternativ har vägts mot varandra utifrån administration, serviceåtagande, personaladministrativ hantering och ekonomiska aspekter.

I remissvaren har det framkommit förhoppning om att ett internt alternativ ska kunna skapa extra tjänster. En fördjupad utredning visar att införande av förmånscykel skulle innebära en ökad administrativ hantering inom HR-service, framförallt avseende avdrags- och skattehantering i samband med förändringar i medarbetares anställning och frånvaro. Även viss projektledning/samordning kommer vara nödvändig - oavsett om det är externt eller internt alternativ som levererar cyklarna.

Ett internt alternativ skulle utöver detta innebära administrativa tjänster på serviceförvaltningen vid införande av en kundsupport men inte någon större servicehantering för kommundeteknik vid montering och utlämnande av cykel. Det finns en risk att en internt upphandling inte ger lika fördelaktiga priser eller samma bredd i urval som en extern leverantör, med betydligt större kundstock, kan förhandla fram. Det skulle i så fall kunna innebära högre kostnader och minskad ekonomisk effektivitet. Det finns också en viss osäkerhet kring möjligheten att skapa en kostnadseffektiv organisering för administrativ hantering och kundsupport.

Utifrån ovanstående är därför förslaget att införa förmånscykel i Malmö stad genom upphandling av externt företag på tre år samt att ge stadskontoret i samarbete med serviceförvaltningen i uppdrag att under denna tid göra en fördjupad utredning kring ett internt alternativ.

Malmö stads helägda bolag kan ingå i upphandlingen utifrån att de var för sig tar ansvar för sin administrativa hantering.

Förmånscykel - processbeskrivning

Hanteringen av förmånscyklar består av flera olika delar. Processen nedan beskriver en tänkbar hantering av förmånscyklar i Malmö stad.

Beställningsperiod

Leverantören av förmånscyklar tillhandahåller en hemsida/portal för beställning. På hemsidan ska det tydligt framgå förutsättningar och ekonomiska konsekvenser av en förmånscykel för medarbetaren.

Under ett år finns två beställningsperioder då det är möjligt att beställa en cykel. En period pågår under några veckor. Under beställningsperioden erbjuds medarbetaren att komma och titta på cyklarna.

Beställningarna skickas från leverantören till HR-service för godkännande. För att medarbetaren ska vara aktuell för en förmånscykel måste medarbetaren ha:

- Tillsvidareanställning där anställningstiden sträcker sig minst 36 månader framåt i tiden från tidpunkten för första bruttolöneavdraget
- Ingen pågående eller planerad långtidsfrånvaro vid start av förmånserbudandet

Om medarbetaren godkänns skickas listan tillbaka till leverantören som beräknar kostnad för cykel och förmånsvärde. Leverantören skickar sedan en lista med alla uppgifter tillbaka till HR-service för hantering av bruttolöneavdrag och skatteavdrag.

Kostnad

Kostnaden är individuell och beror främst på två saker; val av produkt och vilken marginalskatt medarbetaren har. Förmånscykeln är skattepliktig och innebär att ett förmånsvärde kommer att läggas till bruttoinkomsten för beskattning. Utöver leasingavgiften ("hyran") kan även ett internt månatligt administrativt påslag per cykel tillkomma för att täcka ökade interna kostnader. Summan av leasingavgift, skatt på förmånsvärdet och administrativt påslag utgör det månatliga avdraget på lönen.

Kostnaden för en förmånscykel, baserat på exempel från extern leverantör, kan innebära ett bruttolöneavdrag på 150 kronor/månad (vanlig cykel) och 375 kronor/månad (elcykel).

Ekonomiska effekter av förmånserbjudande

När det gäller hur bruttolöneavdrag påverkar andra ersättningar än lön, det vill säga sjukpennings- och pensionsgrundande inkomst, är det så att för inkomstagare som efter bruttolöneavdrag, ligger över 2020 års takvärden (för SGI 31 533 kr/mån, för PGI 44 892 kr/mån) får det ingen påverkan på dessa ersättningar. För inkomstagare som ligger under takvärdena kan ersättningarna komma att påverkas något. Eftersom förmånsvärdena för cykelförmån är relativt låga blir även påverkan på ersättningarna låga.

Påverkan på sjuk- och föräldrapenning

Gällande ersättningar från sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen går det att göra prognos över påverkan. Räkneexemplen nedan, baserade på exempel från extern leverantör, utgår från ett bruttolöneavdrag om 150 kronor/månad (vanlig cykel) och 375 kronor/månad (elcykel) för inkomstagare som ligger under takvärdena.

Cykel

Årligt bruttolöneavdrag (12 mån)	1 800 kronor
Föräldrapenning (knappt 80 % av lön)	360 kronor/år i påverkan
Sjukpenning (knappt 80 % av lön)	360 kronor/år i påverkan

Elcykel

Årligt bruttolöneavdrag (12 mån)	4 500 kronor
Föräldrapenning (knappt 80 % av lön)	900 kronor/år i påverkan
Sjukpenning (knappt 80 % av lön)	900 kronor/år i påverkan

Påverkan på pension

Den långsiktiga påverkan på pensionen är beroende av många olika faktorer och är därför svår att beskriva. Vad gäller påverkan på den pensionsgrundande inkomsten (PGI) kan den beskrivas enligt nedan, fördelat på allmän pension och tjänstepension.

Allmän pension

Ett bruttolöneavdrag sänker PGI för den allmänna pensionen med motsvarande belopp. Samtidigt ska den skattepliktiga förmånen räknas in i PGI.

Detta innebär i praktiken att, som mest, kan den negativa påverkan på PGI för allmän pension bli skillnaden mellan bruttolöneavdraget och förmånsvärdet. För de medarbetare som har en inkomst över 7,5 inkomstbasbelopp/år (motsvarar en månadslön om 41 750 kr för år 2020), efter bruttolöneavdrag och förmånsvärde, påverkas inte PGI för allmän pension.

Tjänstepension

Ett bruttolöneavdrag **kan** sänka PGI för tjänstepension beroende på om avdraget räknas av från PGI eller inte, vilket inte regleras genom lag utan av avtal. Av de uppgifter som framkommit görs inga avdrag från PGI på grund av bruttolöneavdrag idag och förmånsvärdet räknas med i PGI. Detta innebär i praktiken att den största negativa påverkan på PGI för tjänstepension kan bli skillnaden mellan bruttolöneavdraget och förmånsvärdet, vilket inte är aktuellt i

Malmö stad, då bruttolöneavdraget inte påverkar underlaget för tjänstepensionen. Den största möjliga positiva påverkan är att förmånsvärdet höjer underlaget med motsvarande belopp (förmånsvärdet), då det läggs till bruttolönen innan bruttolöneavdrag vid beräkningen av underlaget för tjänstepension.

Leverans och utlämnande av cyklar

Efter godkännande av avtal gör leverantören en beställning av cykel. I avtal med extern leverantör kan detta ta upp till fyra veckor. I ett internt alternativ görs bedömning att leverans av cykel bör kunna senast tre månader efter godkännande av avtal.

Leverans sker på överenskommet utlämningsställe eller hemleverans via leverantörens samarbetspartner. I ett internt alternativ är samarbetspartnern kommunteknik. I ett internt alternativ skulle varan kunna vara monterad och personligt justerad.

Kundsupport och administrativ hantering

Leverantör

Leverantören ansvarar för att skicka faktura till HR-service varje månad. Leverantören ansvarar för att hantera reklamationer, garanti, försäkringar och stöld genom kundsupport.

Försäkring och garanti

I förmånscykelavtalet ingår inte stöld- eller otursförsäkring. Det är därför viktigt att medarbetare som tecknar ett cykelavtal även ser till att ha en hemförsäkring som täcker stöld av cykel. Leverantören ska hjälpa till att sköta administrationen och att förse försäkringsbolaget med relevanta uppgifter efter att anställd polisanmält stölden samt kontaktat sitt försäkringsbolag. Därefter ersätter leverantören med en likvärdig cykel.

I avtalet ingår tillverkarens garanti för samtliga produkter och tillval om inget annat anges. Garantin gäller inte vid normalt slitage, batterier, förbrukningsvaror eller eventuella mjukvaror. Garantin gäller heller inte om medarbetaren, till exempel i samband med montering efter hemleverans, brukar våld på cykeln.

HR-service

HR-service ansvarar för att godkänna avtal, hantera bruttolöneavdrag och förmånsskatt. Hantering i samband med frånvaro vid planerad ledighet tex föräldraledighet eller tjänstledighet, avslut av anställning och dödsfall.

Erfarenheter från andra organisationer visar på att den administrativa delen av förmånserbjudandet kan innebära omfattande insatser.

Att teckna sig för en förmånscykel innebär att medarbetaren skriver på ett bindande avtal om att hyra cykeln under 36 mån. För att ta del av erbjudandet behöver medarbetaren därför vara tillsvidareanställd så att arbetsgivaren ska kunna säkerställa att det finns en lön att göra bruttolöneavdrag mot. Malmö stad har idag ca 24 000 tillsvidareanställda medarbetare. Uppgifter från andra organisationer visar på att 10–30 % av de anställda har valt att tacka ja till den här typen av erbjudande. I Malmö skulle det innebära mellan 2 400 och 7 200 cyklar.

Vid stöld, frånvaro eller avslut av anställningen uppstår en administrativ hantering. Dessa ärenden kräver en individuell hantering vilket innebär en ökad administration.

Frånvaro

Med frånvaro menas sjukfrånvaro, föräldraledighet, tillfällig föräldraledighet eller övrig frånvaro tex tjänstledighet. Om någon blir frånvarande och det inte längre finns någon lön att dra ifrån krävs en administrativ hantering. I de fall frånvaron är planerad och meddelas i god tid uppstår en mindre administrativ hantering. Men vid oplanerad frånvaro, så som en lång sjukfrånvaro, kan en större administrativ hantering bli nödvändig.

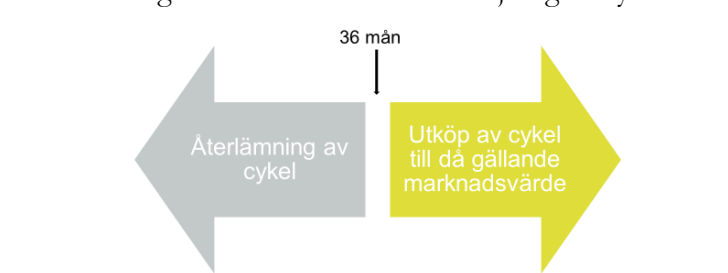
I Malmö stad ligger såväl sjukfrånvaro som föräldraledighet överstigande 30 dagar på 3,5 - 4 %¹. Det innebär eventuellt 200–500 medarbetare med avtal om förmånscykel där det kan uppstå en extra administrativ hantering.

Avslut

Avslut av anställning kan ske när en medarbetare säger upp sig, går i pension eller avlider. Personalomsättningen i Malmö stad är ca 10 % när det gäller tillsvidareanställda. Det skulle kunna innebära att 250–750 medarbetare med förmånscykel avslutar sin anställning årligen innan 36 månader har gått vilket medför en administrativ hantering.

Utköp av cyklar till marknadsvärde eller återlämning

Efter 36 månader har medarbetaren möjlighet att köpa ut cykeln till rådande marknadsvärde eller att återlämna den till leverantören. Leverantören ansvarar för hantering och eventuell vidareförsäljning av cyklar.

¹ Uppgifterna avser 2019.

Vid ett internt alternativ så sköts försäljningen av cyklar via Malmö Leasing AB. Det är oklart vad en sådan försäljning skulle innebära för intäkter.

Internt och externt alternativ

Internt alternativ

Vid ett internt alternativ är förslaget att tillhandahålla förmåncyklar via Malmö Leasing AB, stadskontoret och serviceförvaltningen.

Malmö Leasing AB	Finansiell partner
Stadskontoret/serviceförvaltningen	Projektledning/samordning
Serviceförvaltningen	Kundsupport
Serviceförvaltningen - kommunteknik	Utlämning och montering av cyklar
Serviceförvaltningen - HR-service	Administrativ lönehantering

Förslaget innebär att Malmö Leasing AB agerar som finansiell partner och sköter upphandling av cyklar. Det finns en risk att en sådan upphandling inte ger lika fördelaktiga priser som en extern leverantör, med betydligt större kundstock, kan förhandla fram. Det skulle i så fall kunna innebära högre kostnader och minskad ekonomisk effektivitet. Malmö Leasing AB skriver sedan avtal med Malmö stad som hyr cyklarna. Malmö Leasing AB:s intäktskrav ska täckas upp av intäkterna för förmåncyklarna.

Erfarenheter från andra organisationer visar på att det behövs projektledning/samordning i ett extern alternativ. Det kan antas att en sådan projektledning/samordning även behövs vid ett internt alternativ, kanske till och med i större utsträckning. Det kan vara projektledning/samordning av interna parter dvs ekonomi och HR (administrativ hantering, system och faktura), kommunikation, marknadsföring osv. Projektledning/samordning skulle kunna hanteras från stadskontoret och/eller serviceförvaltningen.

Då ingen kundsupport finns idag skulle en sådan behöva byggas upp för att hantera frågor, garantiärende, försäkringsfrågor och återlämning av cykel. Det krävs en stor administrativ kunskap och organisation vilket också innebär en kostnad.

I ett internt alternativ skulle kommunteknik kunna ansvara för utlämning och montering av cyklar. Detta kommer innebära en stor arbetstopp vid två tillfällen om året. Under resterande tid innebär detta inget extra arbete.

Det har funnits en tanke om att erbjuda service via kommunteknik. Då service är en förmån skulle detta innebära en högre förmånsskatt. Den anställda skulle i detta fall ta sig till kommunteknik. För medarbetare som inte bor i centrala Malmö eller i andra delar av Skåne innebär detta en större förflyttning för att få service. Det känns därför inte rimligt att ha detta som en basservice som alla ska betala och förmånsbeskattas för. Om service erbjuds som tilläggstjänst finns risk för att det inte kommer att generera några större volymer och därmed inte heller några extratjänster. Nya cyklar bör inte heller ha något speciellt stort servicebehov. Externa leverantörer har ett antal olika samarbetspartner för att ge en spridning geografiskt vad gäller servicemöjlighet.

För HR-service kommer den administrativa hanteringen vara likvärdig oavsett om det blir ett internt eller externt alternativ. Andra organisationer har i vissa fall valt att lägga på en avgift på 15–20 kr för att täcka de interna administrativa kostnaderna vilket inte alltid har täckt kostnaderna.

Externt alternativ:

Stadskontoret/serviceförvaltningen	Projektledning/samordning
Serviceförvaltningen - HR-service	Administrativ lönehantering

Erfarenheter från andra organisationer visar på att det behövs projektledning/samordning inför upphandling, kontakt med leverantör, samordning av interna parter dvs ekonomi och HR (administrativ hantering, system och faktura), kommunikation, marknadsföring mm. Projektledning/samordning skulle kunna hanteras från stadskontoret och/eller serviceförvaltningen.

För HR-service kommer den administrativa hanteringen vara likvärdig oavsett om det blir ett internt eller externt alternativ. Andra organisationer har i vissa fall valt att lägga på en avgift på 15–20 kr för att täcka de interna administrativa kostnaderna vilket inte alltid har täckt kostnaderna.

Bolag

Malmö stads förvaltningar och helägda bolag har åtskilda administrativa hanteringar, både vad gäller ekonomi och personal. Det innebär att de helägda bolagen skulle kunna ingå i en upphandling men inte vara del av Malmö stads administrativa hantering.

Slutsats

I remissvaren har det framkommit förhoppning om att ett internt alternativ ska kunna skapa extra tjänster. Ett internt alternativ skulle innebära administrativa tjänster på serviceförvaltningen vid införande av en kundsupport men inte någon större servicehantering för kommunteknik vid montering och utlämnande av cykel, det vill säga inga extra tjänster som skapar arbetstillfällen för arbetsmarknads- och socialförvaltningens målgrupp.

Det finns en risk att en upphandling via Malmö Leasing AB inte ger lika fördelaktiga priser som en extern leverantör, med betydligt större kundstock, kan förhandla fram. Det skulle i så fall kunna innebära högre kostnader och minskad ekonomisk effektivitet. Det finns också en viss osäkerhet kring möjligheten att skapa en kostnadseffektiv organisering för administrativ hantering och kundsupport.

Malmö stads helägda bolag kan ingå i upphandlingen utifrån att de var för sig tar ansvar för sin administrativa hantering.

Förslag

Utifrån ovanstående är förslaget att införa förmånscykel i Malmö stad genom upphandling av externt företag på tre år samt att ge stadskontoret i samarbete

med serviceförvaltningen i uppdrag att under denna tid göra en fördjupad utredning kring ett internt alternativ som kan träda i kraft efter treårsperiodens avslut.

Oavsett om ett externt eller internt alternativ för förmånscykel beslutas, kommer det att innebära en ökad administrativ hantering inom HR-service. Beräkningen pekar på en till två nya tjänster för att hantera uppdraget. Att Malmö stad är en attraktiv arbetsgivare som kan erbjuda medarbetare en förmån som bidrar till ökad hälsa och minskad påverkan på miljön kan uppväga dessa kostnader. Finansiering kan delvis ske genom att lägga på en extra avgift på medarbetarens leasingkostnad

Bolagen kan ingå i en upphandling men förutsätter en egen administrativ hantering.